

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembu bivališča prosimo načrnik, da nam natančno naznaujijo POLEG NOVEGA TUDI STARISLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziroma.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 9. okt. — Banket, ki ga priredi odbor cerkve sv. Jožeta povodom petindvajsetletnice naše župnije v Sternovi dvorani, bo velika prireditev, kakrsne ni bilo v naši naselbini že dolgo let in tako velike pač se nikoli. To bo lepa domača zabava z okusno večerjo, po kateri bodo na sporednu zdravje, govorji in petje. Sodelovalo bo namreč slavno pevsko društvo "Šoca" in kakor čujemo, tudi slovensko pevsko društvo iz La Salle, Ill. — Dopolanske poučilne parade vrhovni maršal bo g. Anton Nemanich st.; imena ostalih maršalov nam še niso znana. Parada bo gotovo velikanska, kajti društve se je priglasilo nebotični, slovenskih in tujerodnih. — Spominska knjiga bo obsegala mnogo nad 100 strani in bo delala naši fari čast. Več še izporočimo.

— Smrtna kosa. Umrla je v bolnišnici v Kankakee oandan gospa Jos. Rožič roj. Govednik, starca okrog 25 let, šele nekaj let poročena. Njene zemeljske ostanke so prepeljali v Joliet, kjer bo pokopana na slovenskem pokopališču. Sorodnikom naše sožalje, pokojnici večen mir in pokoj!

— Veliko plesno veselico priredi društvo sv. Jožeta št. 2 K. S. K. J. v Sternovi dvorani v soboto 28. okt.

— Slovenski narodni klub (Slovenian National Club) bo imel svojo prvo plesno zabavo v dvorani K. S. K. J. v soboto 4. novembra.

— Svojo hišo si gradi g. Frank Pirc, in sicer na 314 Smith avenue.

— Dr. Struzynski, 704 N. Chicago street, se je povrnil zadnji četrtek s trimesecnimi počitnicami, kateri je prebil na vzhodu.

— Priprave so dovršene za konvencijo Zapadne Katoliške Unije (Western Catholic Union), ki se bo vrnila v Joliet v nedeljo, ponedeljek in tork, v dneh 15., 16. in 17. okt. Pred veliko sv. mašo v nedeljo bo velika poučilna parada. Več o tem prihodnjic.

— Danes (ponedeljek) se obhaja po vsej državi Illinois takozvani "Fire Prevention Day".

— Premljivost ameriškega vremena je znana vsakemu, ki je bil v eno leto v tej deželi. Zlasti v letnih časih, ko imajo v Evropi cvetoče spomlad in prijetno jesen, se tukaj izpre-

minja vreme, da je "veselje": danes vroče, jutri mraz, kakor potegne veter. V Jolietu smo imeli dolgotrajno vroče poletje, potem v septembru nekoliko dežja in zmrzal, da je slana pobrala, kar je pustila suša. Zadnje tedne pa smo imeli pravo indijansko poletje, zlasti koncem zadnjega tedna, v četrtek je kazal topomer nič manj nego 86 stopinj, če ne več, in prav tako v soboto in včeraj. Danes pa samo 41 stopinj. In jutri bo morebiti zoper vroče in pojutrišnjem pa mraz. smo pač v Ameriki, kjer se vse izpreminja od due do due in obrača po vetrui.

— "Chicken Joe". Danes se odloči v Springfieldu usoda "Chicken Joe" Campbella, ki je bil obsojen na vislice in se ima obesiti v petek zaradi umora gospod Odette Allen, sopoge bogatega ravnatelja državne kaznilnice v Jolietu. Guverner Dunne bo danes zasljal državnega pravdnika Martina in zagovornika obsojenega morilca. Guverner bo odločil, ali se dovoli tretji odlog za izvršitev kazni, ali ne — z drugimi besedami, ali pride "Chicken Joe" na vislice v petek, ali ne.

Pozneje. Pravkar smo doznali, da je guverner dovolil, da se odloži ustrezenje do dne 8. dec.

Lyons, Ia., 4. okt. — Vreme imamo pri nas imenito, tako da smo zadovoljni zlasti mi farmarji, ki nam je od vremena odvisna letina. Če nam Bog ohrani lepo vreme do dne 22. t. m., se takrat pripeljem v svojem avtomobilu k petindvajsetletnici slavne slovenske fare sv. Jožeta v Jolietu, kateri sem pripadal tudi jaz mnogo let. Tedaj na svidenje — če bo lepo vreme! Še nekaj. Na moji kmetiji smo imeli prijetno zabavo, ko so priredile čč, šolske sestre z vsemi učenjamenski jesenski izlet v moj Maple Park. Bilo je petja, mužičanja in vsakojakih drugih zabav vse polno. Župnik in kapelan, ki oskrbuje naš dušni blagor, sta bili tudi načrtovalci. Vsem Slovencem, posebno prijateljem in znancem v Jolietu prisrčen pozdrav! Blaž J. Chulik.

Sartell, Minn., 5. okt. Tako na sedmi dan vsak želi na plan ali kam drugam, gospod in delavec-trpin, vsak rad spije kak kvartin. Sicer z zadnjim stavkom ne mislim povzdigne, ampak na veselici si ga vsak več privošči. Veselico pa je dne 1. t. m. imelo društvo sv. Štefana št. 117 J. S. K. Jednote v korist društveni blagajni. Bili smo svilnate volje, plesali na okrogle valčke. Iz te društine pa nekomu dolga čas ostane. Zdravi vši!

Ivo Težak.

Drobž iz slovenskih listov.

Cleveland, O. — V slovenski cerkvi sv. Vida bo v nedeljo, dne 15. okt., ob treh popoldne sv. birmu. — Umrl je v Warrensvillu rojak Vencel Trlep, 23 let star, doma iz vasi Klečič, župnija Šmihel na Dolenjskem, kjer zapušča starše in eno sestro, a tukaj enega brata in eno sestro. Pobrala ga je susterica. Bil je član dr. sv. Vida št. 25 K. S. K. J. in dr. sv. Jožeta. — Umrl je Jakob Papež, doma iz župnije Hinje. — V Newburgu je umrl Anton Šipič za vročinsko boleznjijo. Zapusča ženo in dva otroka v veliki revčini. — Avtomobil je povozil in nevarno poškodoval Antona Bolka iz Brooklyna. — V Newburgu bodo imeli fair v slovenski fari sv. Lovrenca koncem tega meseca. Včeraj so imeli sv. birmo. — V Collinwoodu si je rojak Frank Stranad pri težkem delu pretegnil desno roko v rami, tako je ne more nič rabiti. Vsa zdravstva veda mu dosedaj se ni mogla pomagati. — Martin Francič je našel listnico z denarjem blizu Union Depot zadnjo sredo. Ko jo odpre in pogleda, se mu približata dva moža. Začneta zatrjavati, da je listnica njuna lastnina in ga obdolžita, da je ukradel iz nje precej denarja. Toda rojak jima je pokazal svojo listnico, v kateri je bilo \$109. Lopova sta mu izpušlila listnico in sta žeževala. Rojaki, bodite nezupni proti tujcem! Iz če kaj najete, spravite hitro in oddajte policiji.

Biwabik, Minn. — Kanadska oblast so sedaj izpuštila Hrvata Josipa Vidasa, ki se je nahajal 13 mesecev v nekem ujetniškem taborišču v Kanadi. Odvetniki so kanadskim oblastrom srečno dokazali, da je Vidas Hrvat in ne "Astrijec".

Calumet, Mich. — Na gornjem potokom je toliko volkov in kojotov, da ne bo v petih letih nobenih jerebic več in le še nekaj srn, če se volkov ne pokončajo.

North Chicago, Ill. — Umrla je 33-letna hčerka Frances rojaka Johna Leskovca za opelklinami. Pri igranju z drugimi otroci se je deklinci vnela oblike, in predno so prihiteli sosedje na pomoč, je bila Francinka tako silno opečena, da je čez nekaj ur v bolnišnici umrla.

Duluth, Minn. — Tu in po vsem severnem delu države isčejo delavce za prihodnjo zimo za sekjanje in spravljanje lesa. Ponujajo \$45 mesečne plače in prosti hrano, \$10 več kazn lan, toda delavcev ni mogoče dobiti.

Eveleth, Minn. — Louis Perušek je vložil proti poulični železnični tožbo za

odškodnino v znesku \$20.000. Ponevreci se je koncem meseca junija na Gilbertu, ko je padel pod kolesa polulične kare baje po krivdi motornika. Levo nogo mu je zmučalo tako hudo, da mu jo bodo menda morali odrezati.

Gilbert, Minn. — Rojak Ludovik Drobnič je otvoril tu svojo kovanico.

Grand Crossing, Wis. — Smrtno se je ponesevral v tukajšnji delavnicni Burlington-železnicne Anton Križner.

Jeferson, Wis. — Umrl je tu Janez Dominik, 92 let star, eden prvih naših selencev. Mož je lovil ribe, padel v reko in utonil.

Virginia, Minn. — John Pogačnik, bivši tajnik postaje št. 30 društva sv. Barbare na Evelethu, Minn., je bil dne 28. sept. od tukajšnjega sodnika Hughesa obsojen v zapori in sicer za nedolochen čas od enega do petnajstih let v Stillwater, Minn. Obtožen je bil, da je poneveril \$1,800 društva sv. Barbare s ponarejanjem listov in podpisov na čekih. Izgovarjal se je, da je Telbanova krivda, aka je začel slepariti. Telban kot glavni tajnik mu je nekaj vrnil denar, ki je bil pravilno odposlan; Telbanova nereditnost in nedovest da ga je privela na misel, da je začel slepariti. — V noči od 2. na 3. okt. je zgorela hiša Janeza Jagra pri Commodore-jami.

OB ZAMENI.

(Izvirno poročilo "Slovencu".)

Dne 19. januarja zvečer ob 9. uri so prišli domobranci, da prevzamejo našo domino bojno črto. Še preden so prišli, so nam uhaljali mnogi pogledi iz doline in iz naših okopov, kjer smo prebili že tolik časa, das smo bili izmučeni od dela. Hodili smo cele noči po naših okopih in nosili vreče, napolnjene z zemljo, pomešane s peskom. Zidali smo zavetišča proti sovražnim kroglim, ki neprestano evilijo po zraku, delali ob mesečni svitlobi.

Nekaj jih je kopalo v dolini prst in napolnjevalo vreče, zoper drugih deset je šlo iz doline po vodo in žice, ki jih navadno postavljamo pred okope. Načrte nas je pa ostalo v okopih na straži in z redkimi strelji smo plasili sovražnika. V mesecini se je video prav do sovražnih okopov, tako tudi seve se iz sovražnih na naše. Zato bi bili že radi videli naše tovariše v dolini, in res, prišli so vsi srečno skozi točo krogel. Čakal sem zunaj pred svojo luknjo na tovariše, ki se niso mogli od drugov dosti posloviti. Slednji smo jih zeleni sreči in do svidenja. Hrino smo se podali iz doline.

Tam na naši petami na sovražni strani se je bliskalo in strelji so padali za nami, pred nami in v stran. Končno smo prišli sovražniku iz vida in šli po stezi dalje; le redke sovražne svinčenke so se izgubljale v mesecino in žiske svojih žrtev. Ob potu so nas šečevali gojnaci z osli, ki nosijo menačo in vodo ter druge potrebščine v bojno črto. Tam v dolini je bilo za gričem nekaj zakopanega ter skrbno pokritega z gromovjem. Grozno želo je obrnjeno proti sovražnemu ozemlju, kamor bruha svoj grozni ogenj. Sovražno letalo je neštetokrat paslo svojo radovnost v zraku nad tem gnezdom, pa ni moglo odkriti jajca v njem. Ne dačel od tega gnezda smo prišli v golobje gnezdo, ki ima to čudno svojstvo, da kdo poleti vanj, je golob. Ali mu je prav pogodil po godu ali ne, se ne "bara". Golobje gnezdo ima to skrivnost, da je skoraj čisto pod zemljo, in lju solcu ne presije debele skale, ki ga zakriva. Mi smo postavili tukaj telefon, kateremu jaz strežem in poslušam na besede, ki mi jih kdaj na ušesa pove. Zvezo smo napravili z jastrebom! Golob in jastreb sta si bila od davnega sovražnika. Tukaj se pa midva naravnost zveževal! Sva pač skupaj zrastla in rastla v Avstriji.

Po menazi je pribrela sovražna krogla in nam ranila Vindiša v obe nogi. Opozorila nas je na navzočnost sovražnikovo. Tam za gričem se je paliblko in se vozilo nad našimi glavnimi kakti železje in padalo s treskami na bližnji grič na kamenje, kjer so se razokavale sovražne granate najtejšega kalibra. Le včasih se je tam nekje na naši strani posvetilo in zagrmelo v sovražne okope. Vsa razorana zemlja in razdejana okolica prima o učinku teh težkih "štruc".

NA PEČINAH.

Enoletni prostovoljec četovodja Jozipa Arko piše svojim staršem med drugim:

osebnega in psihologičnega značaja, ta, da sem se vsled polentjarjev zaljubil v Dalmatince. Kako je to prišlo ne vem, kakor sploh človek nikoli nantanko ne ve, kedaj se ljubezen začne ali konča, in zraven tega je razmerje že itak starejšega datuma. Vem le toliko še, da so Italijani bobnali, da so se verne duše jokale, in da sem mel po višjem povelju "opravite ledja in načrte duri" že svoj nahrbnik na ramah. Pa prišli so dne 3. XI. zgodaj v jutru hvala Bogu, sinovi našega regimenta mimo nas in veselih obrazov so sli na obisk v Lahom. In slišalo se je par strelov iz puške, par iz topov, potem pa hurra in udri. Ni preteklo pol ure že smo slišali "avanti, avanti" iz grl skoraj celega bataljona bersaglirov biciklistov, ki so v dolgih vrstah romali v spremstvu nekaj veselih, hval Bugo, bajonetov v sveto mesto Gorico. Jarki pa so bili prosti polente, naši nahrbniki so prišli zoper v koton, koton in duri, katere smo pomazali, smo zoper očistili. In človek naj ne bo na to zanjubljen. Vsak Dalmatinec ima od tega dne, če pride k Marodenivmu "dienstfrei", pa če ga tudi samo "srce boli".

Seveda Lahi vsled te ene močne klopite ſe vseeno niso odnehal, ampak so iskali kot naši trmoglavci hribovci pre pretupih v gostilni še drugih. No in te si jih dali prav pošteno še parkrat naši vrlji Dalmatinci in posebno krepke, kar se ne sme zamolčati naši kranjski Janezi. Kako sem jih bil vesel, ko sem prišel z njimi skup, nemorem povedati. Želite, katere so me spremjale skozi 15 mesecev, enkrat biti v vojski skupaj z našimi fanti, so se mi izpolnile. Dalmatinci pa bodo malo ljubosumi, ker velja le prva, starljiva in se marsikdo mi bo na zo pot uvedeni "dienstbar" zahvalil s "fa la Bogu".

Ze več dni imamo slabo vreme z večno meglo in lahkim dežjem. Čadorna bo upravičen poročati, da operacije vsled slabih vremenskih razmer ne napredujejo. Da ne zbuditi našega kralja Matjaža v jarkih, strelja že več dni nrajajo tja, kjer nobenega ni. Tako je travnik tik pred nam dobljeno neštetno strelov v polno in bil k molku prisilen. Zgleda kot rešeto z večjimi in manjšimi luknjami, tako da bodo po vojski častiti občani P. Sk. tam lahko sadili grah, fižol, repo in v prav velike luknje celo hrbce v celoti. Nam seveda to streljanje dela veliko veselje. Iz naših krovov luknenj glejam, kako kopljajo laške "črne Maričke" od 28 cm Janeža za buče in štejeno, koliko telet bo šlo kalabreskemu kmetu zastonj iz hleva. To so se večji zapravljenci kot pri naši tisti amerikanec, ki je s stotakom cigaro prizgal.

Moj prijatelj, tovariš Koblar, ni dal prej miru, dokler ga ni laška granata "vun" vrgla 10 metrov dale

Črna žena.

Zgodovinska povest. Priredil Javoran.

(Dajte.)

"Kam neki pojdeš? — Pa vsaj ne na Dunaj?" je začel radovedno vpraševati krčmar.

"Ne. — V Briksen do škofa sem namenjen; in ne odneham prej, da pride dom do njega."

"Kakšne pa so sedanje razmere? Ali je vse v redu?"

"Izvrstno. Vsi blejski podložniki so priznani; le migljeja je treba, pa bodo udarili vsi kakor en mož. — Gorjanici stojte neomajno za svoje pravice; Bohinjci so trdni kot skala. Naša zvezza je velika; zato gorje gospodi, če udarimo! Primerenega orožja seveda nismo ravno preveč, vendar se nam ni treba ravno preveč, vendar z. S(i) treba biti, ker smo dobili nov prah, katerega bomo dali duhati graščinske mu valpetu in bircem — smodnik; pri Mohorku je zaloga."

"O, poznam ta prašek; pristave bo do letete v zrak, da bo veselje gledati."

"Po vseh vseh vre; vse je zmenjeno, vse dogovorjeno. In prav je takoj! Kako dolgo naj se prenašamo ta jarem. Brema, ki nam ga nalaga graščak, je postal pretežko; krivice so tako velike, da vpijejo v nebo za măčevanje. — Pogumno v boju za pravico in gotovo bomo zmagali, saj nas je veliko: Kupljenik, Črešnjica, Gorjaca, Nova vas, Studor nam bodo poslali zdatno število krepkih mož. — Z Javornika še nisem dobil natančnega poročila."

"Tja bom jaz šel v kratkem. Sicer se mi pa zdi, da sem nedavno slišal, da so z veseljem pozdravili naš poziv. — Sicer pa Štefan, kaj je z našo pritožbo pri škofu?"

"Ne vem. Dva meseca sta že minila, pa še nismo dobili odgovora. Nekateri pravijo, da so se najbrž pisma izgubila ali pa jih je kdo prestreljal, da niso prisla v prave roke. — Vidis Peter, ravno to je vyzrok, da grem zopet na pot. Nesel bom namreč novo pritožbo v Briksen. Pri sebi imam pismo na škofa, ki mu ga bom izročil osebno in počakal odgovora. — Ce se na ta način ne bomo mogli rešiti trdoravnega Hartmana, potem pa udarimo; sledila nam bo celo dežela. Imam namreč pri sebi še drugo pismo, ki bo romalo med kmete in jih navduševalo za boj."

"Kje imaš pismo, Štefan?"

Možek je močil, namesto odgovora je sezul čevelj z desne noge in ga položil na mizo. Nato je segel v krošnjo, ki je počivala v koto za mizo, in prinesel iz nje male kleče. S temi je spremo pribilnoti notranjo cevljivo podlogo in na površje sej e prikazalo nekaj zmečkanih in deloma umazanih listov.

"To je pa res listnica, ki bi je ne našel nihče," se je dobrovoljno smejal krčmar.

Možek se ni dosti zmenil za krčmarje besede. Globoko zamišljen je razprostiral in pregledoval posamezna pisma in slednje dal eno krčmarju in mu rekel:

"Pismo je zopet pisano v prilik; to pa za vsak slučaj, če bi prišlo v neprave roke."

"Razumem," je odgovoril Peter: "vrši se ženitovanje. Ženin je kmet, nevesta pravičnost."

Nato je bral ismo napol glasno.

"Ljubi — ljubljeni stric! Strašno nam je hudo, ker se ženitovanje tako dolgo zavlačuje. Ženin je pripravljen in neštrpo čaka; nevesta pa že ni pisanec nekaj tednov. Prosite jo, naj storii vse, kar more, da čim preje dobri dovoljenje za možitev. Ženin je že napravljen v svatovsko oblačilo in starešina je povabil vse njegove brate na ženitovanje. Za krepko in zdravo godbo bomo mi poskrbeli, ravno tako za primerno petje. — To bo krasno ženitovanje, kakšnega še ni gledal blejski kot. — Dragi stric! Vaša skinja je že v delu; zagotavljam vas, da vam bo imenitno stala. Samo to vas prosim, da se sedaj nikar ne strasite nobenega truda, ampak skušajte urediti vso stvar kakor hitro mogoče; zakaj prišel je čas! — Tako nam odpisite, da bomo vedeli, kakšnega mnenja je nevesta in kdaj pride. Pozdravite vse znance! Novega tukaj ni nč. Z graščino se dobro razumenio. Gospoda, namreč resnično skrb za dobrobit svojih podložnikov. Vas iskreno pozdravljamo vaši zvesti nečaki!"

Janez, Tone, Andrej."

Krčmar se je nekoliko namuzal. Zrazen podpisanih je pritisnil še svoje ime "Peter"; nato je rekel:

"Pismo je imenito stavljen. Kdo ga je napravil?"

"Kdo drugi? — Sam sem ga sestavil," se je odrezal možek. "Poglej še to pismo, katero bom nesel škofu!"

Krčmar je vzel v roke določno pismo, napisano na briksenskega škofa, in ga bral z motrečim očesom.

Pismo je izražalo najprej globoko vdano blejski kmetov do prevzvisevne vladike; pokazalo je, da znajo ljubiti in spoštovati svojega vrhovnega gospodarja in da se znajo pokoriti tudi pravičnim zahtevam graščinskega gospoda. Toda kakov je začel počenjati neusmiljeni Hartman s svojimi podložniki, presega vse meje pravičnosti in clovekoljubja. Krivica se je začela oblastno špiriti, pravica pa tiči

v koticu. Vedno večji davki se nakladajo ubogemu trpinu; tlač se mnogi z vsakim dnevom; dobro bi bilo, da bi kmet delal neprestano le za graščak, a poleg tega mora še prenašati cel dan bridek udarce valpetovega biča. — Ker se kmetje zavedajo, da je briksenski škof dober gospod, ki se bo gotovo potegnil za svoje podložnike, zato ga prosijo pomoč iz te stiske; naj jim pomaga odstraniti Hartman in na Bled naj pošlje pravega gospodarja — dobrega gospodarja Andreja. To je vse drug mož, ki bo imel srečo za svoje podanike, in ti mu bodo zato vdano in z veseljem služili. — Nadalje omenja pismo veliko nevarnost, ki preti Kranjski — turško povodenje. Dober gospod bi jih ščitil pred Turki, sedanjem graščak jih pa sam izzema; kako naj se potem branijo pred tujim sovražnikom, ko nimajo zaveznika nit v svojem gospodarju. — Tako je obširno pismo obrazložilo vse neznošne razmere ubogih kmetov-trpinov in na koncu je še enkrat izrazilo popolno zaupanje v pomoč dobrotnega cerkevnega pastirja.

Krčmar je prebral pismo in po kratkem molku rekel:

"Nimam dosti upanja, da bi prošnja imela kaj uspeha."

"Meni se pa ne zdijo tako neverjetno," je pristavil možek. "Sicer pa nasiš že bo kakor hoče; to smo storili, da nam ne poreko, da smo samo nagajivci in da se smo puntamo ter gospodo sovražimo iz dna duše. — Mi smo za pravico. Tudi med gospodo so pravici možje, kadar je na primer gospod Andrej, in tudi briksenskemu škofu ne moremo prav ničesar očitati, samo spoznati mora te krovose, ki celo njemu izpodkujujo veljavno in nas odirajo in atirajo; zato moramo pri poskrbeti, da jih spozna."

"Ali meniš, da se nam bo posrečilo pregnati Hartman?"

"Ugodno priliko imamo, ker je ravno spt sosednimi graščaki zaradi nejene posestva. Upam, da ga na ta način izpodremo; Andreju sporočimo svojo željo, naj se vrne in sicer tedaj, ko bo Hartman dalj casa z doma. Briksenski kapitel bo vsed pisma in krvicu rad priznal, izpremembo, daslavno si ga kar mirno ne upa odsloviti."

"Kdaj odpotuješ?" ga je vprašal čez nekaj časa krčmar.

"Nemara še danes — prav gotovo pa jutri," se je odzval možek.

"In ali imaš vse potrebne listine?"

"Kajpada. S tem sem vedno dosti preskrbljen. Zaradi ogleduhov potujem vedno kot krošnjar. Z osebnim in krošnjarskim listom izhajam pov sod. Krošnjarski 'potni list' mi določuje vse avstrijske dežele. — Se nekaj bi se rad pomenil s teboj, preden odpotujem. Peter, kako je s 'kravko koso'?"

"Kolikor vem, jih je v to zvezo že pristopilo zelo veliko."

"Čudno je, da se je tako oklepajo, dasi so pogoj zelo težavni."

"Da, glavni pogoj je: žrtvovati se popolnoma za teptane pravice brez oziroma na svoje življenje. Zmagati ali pasti. Obupni boj do zadnje kapljice krvi!... Če kmet podleže, ne sme nihče priti živ iz boja. Poleg tega se zaveže vsak član, izpolnit vsakokratne vodstva, pa nasihi bo s tem zdržu žena tudi nevarnost za življenje."

"Da bi vsaj ne postali preveč nepredvidni! Stevilo članov se mi vsekakor zdi že preveliko."

"Vsek mora priseči, da bo o vsem močil ko grob, da bo ostal zvest zvezni in da se popolnoma podvrže sodbi zvezinega nadzorništva... Izdajic 'kravko kosa' ne pozna; in če bi tudi kdo hotel biti izdajalec, bi ne mogel biti dolgo. — — Sploh pa vsak se same to, kar je prisegel, načrti vodstva so natančni."

"Ali je yodnik zveze še vedno oni starji Zemljani?"

"Glavno vodstvo ima pravzaprav tiski samotar — saj ga poznas, možička z okroglim obrazom — ki prebiva v ogljarski koci na Kupljeniku; prvi njen zaupnik je seveda Zemljana."

"Povsem mi pa ta igra vedenje ne ugaia. Kranjska narava ni za to; toda v božjem imenu! — Nekaj ti moram reši: zdi se mi, da včasih koga kar s silo tirajo v zvezo."

"To pa že ne more biti res. Prisega velja samo, če je popolnoma prostovoljna."

"To je res; a imajo posebna skrivna sredstva, s katerimi znajo vplivati na gotove osebe, zlasti na odslužene vojake, da jih pridobi zase."

"O tem pa jaz prav nič ne vem, Štefan."

"Jaz pa. — Pred kratkim je izgnil z Brd mlad mož, ki se je v prejšnjih svojih letih boril na južnoštejski meji proti Turkom. Izginil je pod nebaš navadnimi okliščinami. — Neka črna žena v beli oblike se je prikazala dalj časa ponoči, zdaj tu, zdaj tam in strašila ljudi. Nekoga večer je prislala kar dvakrat zaporedoma pred Bregarjevo hišo — Bregar je namreč oni mož, ki je izginil. — Ker ni veroval v duhove, ampak je misil, da je to le delo kakega zlobnega človeka, je zasledoval črno ženo, da bi jo razkrin-

kal. In od tega časa ga ni nihče videl. Poslal je samo še svoji ženi pismo, kjer pravi, da ga je črna žena vezala s seboj in da mora izpolniti neko težko dolžnost, — v življenju da ga najbrž nikdar več ne bo domov. Polnoma sem prepričan, da je vsa ta zgodba v zvezi s 'kravko koso'. — Iz tega pa izpreidevam, da gre stvar že predaleč. Clovek ima še dolžnost do svoje družine, katere ne sme pahiti v nesrečo."

"Res je, kar pravi, Štefan, ampak veruj mi, da pri tej dogodbi 'kravka kosa' nima prav nič opraviti. — Nohen slučaj mi ni znani, da bi bili koga silili v zvezo, — ravno nasprotno, vodstvo postopa pri sprejetju novih članov je oprezzo in zaupljivo. Sicer res opazujejo ljudi, in če najde kakega sposobnega, ga tulip orabijo; toda preden se trajno odloči in vstopi, mora prestati dolgo in težko izkušnjo."

"In če je kdo enkrat v zvezi, ali potem ni nobenega pomoča več, da bi zoper izstopil?"

"O, pač — vodstvo lahko vsakega odveže pred prisege. Kolikor mi je znano?"

"In če je kdo enkrat v zvezi, ali potem ni nobenega pomoča več, da bi zoper izstopil?"

"Gospod, danes še nisi nič jedel. — Greš v sobo?"

"Hvala lepa, Dombruša," je odgovoril mož.

"Gospod, nikar ne zri vedno naprej v oblaki! V oblakih so duhovi, ki primašo mračne misli in ponosi zle sanje!"

"Ni res, kar pravi, Dombruša; kadar zrem v oblake, imam vedno prijazne sanje; zame je noč bolj dobrotna kakov dan."

(Dajte prih.)

Še dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba na naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati naše mesnic in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1111.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zoperen pojrite k

ANTONUS SCHAGER

North Chicago Street

v novi hiši Joliet National Banke.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Odbor za leto 1916.

Predsednik..... George Stomick

Podpredsednik..... Stephen Kunk

Tajnik..... Jos. Klepec

Zapisnikar..... John Barbick

Blagajnik..... John Peacock

Reditelj..... Frank Kocic

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. N

dert, Joseph Težak.

To društvo sprejema rojake in rojkinje iz vseh krajev od 16. do 55. let

in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na mesec.

Zavarujete se lahko za \$500.00 ali

\$250.00 pri D. S. D.

To društvo ima že nad \$2.000 (do

tisoč dol.) v bolniški blagajni in je

v 14. mesecih plačalo \$1.759.00 holi

ške podpore članom (cam). Kdor plača takoj po pristopu \$3.00, to je toliko

ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mes

secev, je deležen podpore v službi

nezgodne takoj po pristopu, drugače

6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo

delo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko

nepredno društvo naj se glasi pri po

pisanem. Če mu ni mogoče osebno pri

pisati, naj mi piše za podrobnosti in nav

ila in pošlje \$1 (en dolar), ta vredna

potem vračauna za pristopino, da mi

pošljam zdravniški list, pravila in dr

go. Če ni kandidat sprejet, razun

stne kritive, mu vrnam vplačani denar.

Pisma naslovite na:

JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917